

Sygn. akt III Ca 192/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Gajewski (spr.)

SSO Elżbieta Płażyńska

SSO Agata Wojciszke

Protokolant: sek. sąd. Maciej Mądziel

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2017r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Kartuzach

z dnia 6 grudnia 2016r. sygn. akt I C 1111/13

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie I (pierwszym) zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda K. S. kwotę 3.193,45 zł (trzy tysiące sto dziewięćdziesiąt trzy złote czterdzieści pięć groszy) wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 19.04.2013r. do dnia zapłaty,

- w punkcie III (trzecim) ustala, iż koszty postępowania ponoszą strony w następującym stosunku: powód K. S. w 43 (czterdziestu trzech) %, pozwane Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w 57 (pięćdziesięciu siedmiu) % i szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawia referendarzowi sądowemu.

2. oddala apelację w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 250,31 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych trzydzieści jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie.

SSO Agata Wojciszke SSO Krzysztof Gajewski SSO Elżbieta Płażyńska

Sygn. akt III Ca 192/17

UZASADNIENIE

K. S. wniósł przeciwko (...) Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W. powództwo z żądaniem zasądzenia na jego rzecz kwoty 5632,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 15.03.2013 r. doszło do kolizji komunikacyjnej z udziałem samochodu marki O. (...) o nr rej. (...), będącego własnością J. Z.. Sprawca szkody posiadał aktualną polisę ubezpieczenia OC wystawioną przez pozwanego. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i przyznał odszkodowanie nie uwzględniające jednak pełnej szkody z tytułu kosztów naprawy pojazdu i kosztów najmu pojazdu zastępczego, z którego to tytułu powód dochodzi zapłaty w niniejszej sprawie, jako nabywca przedmiotowej wierzytelności w drodze umowy cesji.

Nakazem zapłaty z dnia 07.10.2013 r. wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy w Kartuzach uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. Pozwany przyznając zasadę swojej odpowiedzialności za przedmiotową kolizję, zarzucił iż roszczenie powoda o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego jest bezzasadne z uwagi na brak konieczności najmu pojazdu zastępczego oraz zawyżenie roszczenia z tego tytułu co do wysokości, a także zawyżenie kosztów naprawy pojazdu.

Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2016r. Sąd Rejonowy w Kartuzach w punkcie I zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3756,90 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty; w punkcie II w pozostałym zakresie powództwo oddalił; w punkcie III kosztami postępowania obciążył powoda w 33% zaś pozwanego w 67%, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sąd Rejonowy orzekając oparł się na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 15.03.2013 r. doszło do kolizji komunikacyjnej z udziałem samochodu marki O. (...) o nr rej. (...), będącego własnością J. Z.. Sprawca kolizji posiadał aktualną polisę ubezpieczeniową u pozwanego (...) Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W. w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. W dniu 18.03.2013r. poszkodowany zgłosił powyższą szkodę pozwanemu zakładowi ubezpieczeń.

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za szkodę co do zasady i wypłacił tytułem odszkodowania za zwrot kosztów naprawy kwotę 5845,73 zł, odmówił jednak zapłaty odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Poszkodowany J. Z. wykorzystywał przedmiotowy pojazd O. (...) w celu dojazdu z miejsca zamieszkania w B. do G. na konsultacje medyczne, załatwiania zwykłych spraw życia codziennego, dojazdu z B. do K. do rodziny. Wobec powyższego poszkodowany był zmuszony do wynajęcia pojazdu zastępczego od dnia 15.03.2013 r. , bowiem nie dysponował żadnym innym pojazdem.

Koszt naprawy zmierzającej do przywrócenia przedmiotowego pojazdu do stanu sprzed kolizji wyniósł 5845,73 zł z podatkiem VAT i kwota ta została w całości zapłacona tytułem odszkodowania przez pozwanego.

Czas niezbędny i konieczny do naprawy przedmiotowego pojazdu, uwzględniając proces technologiczny naprawy z zakupem części zamiennych oraz długość prowadzonego przez pozwanego procesu decyzyjnego w zakresie sposobu likwidacji szkody - wynosił w niniejszej sprawie 20 dni kalendarzowych. Rynkowa wysokość stawki dziennej za wynajem pojazdu zastępczego tej samej klasy, co pojazd poszkodowanego wynosi 187,85 zł brutto za dobę.

Umową z dnia 15.03.2013 r. poszkodowany przełał na powoda wszelkie prawa przysługujące mu z tytułu ubezpieczenia OC związane z likwidacją przedmiotowej szkody. Podstawę przelewu stanowiła umowa zlecenia powierniczego pod tytułem darmym, zawarta ustnie w dniu 15.03.2013 r., potwierdzona następnie na piśmie.

Przechodząc do rozważań merytorycznych Sąd meriti wskazał, iż powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, a zebrane dowody Sąd ocenił zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, wskazując, w jakim zakresie uznał je za wiarygodne.

W ocenie Sądu Rejonowego konieczność najmu pojazdu zastępczego była spowodowana zaistniałym zdarzeniem i koniecznością codziennego posiadania pojazdu przez poszkodowanego, która opisana została w stanie faktycznym. Koszt najmu pojazdu zastępczego stanowi niewątpliwie szkodę, jakiej doznał poszkodowany, w rozumieniu przepisów prawa cywilnego i jako taka podlega naprawieniu przez pozwanego. W niniejszej sprawie pozwany nie udowodnił ponadto, aby wskutek najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego, poszkodowany lub powód mieli wzbogacić się kosztem pozwanego. Długość uzasadnionego okresu najmu Sąd meriti ustalił w oparciu o opinię biegłego na 20 dni kalendarzowych. Jednocześnie stawka określona przez biegłego na kwotę 187,85 zł brutto za dobę jest średnią stawką najmu pojazdu zastępczego, stosowaną na lokalnym rynku. Również w ocenie Sądu I instancji stawka ta nie jest zawyżona. Zważając powyższe – za 20 dni najmu pojazdu zastępczego należne jest odszkodowanie w kwocie 3756,90 zł.

Jednocześnie w ocenie Sądu a quo powód skutecznie nabył wierzytelność o przedmiotowe odszkodowane na podstawie umowy przelewu.

W ocenie Sądu Rejonowego załączone do akt umowy przelewu wierzytelności oraz pisemne potwierdzenie umowy zlecenia powierniczego pod tytułem darmym, jednoznacznie przekonują, że poszkodowany skutecznie przelał na powoda wszelkie prawa przysługujące mu z tytułu ubezpieczenia OC związane z likwidacją przedmiotowej szkody. Umowa przelewu posiada też ważną podstawę (kausę). K. tę stanowi umowa zlecenia powierniczego pod tytułem darmym. Podkreślić należy, że umowy takie zostały niewątpliwie zawarte, a brak podstaw do uznania, że są one pozorne, bądź nieważne z innych przyczyn. Nie może być żadnych wątpliwości, że kauza nieodpłatna (darma) jest równie ważna jak każda inna. Jest ona jednocześnie wystarczająca dla skuteczności i ważności przelewu.

Mając powyższe na uwadze z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego powodowi należna jest kwota 3756,90 zł.

Wraz z powyższą kwotą Sąd Rejonowy na mocy art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zasądził od pozwanego na rzecz powódki ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia 19.04.2013 r. do dnia zapłaty uznając, że w niniejszej sprawie nie zachodziły okoliczności utrudniające pozwanemu ustalenie zakresu jego odpowiedzialności lub wysokości należnego poszkodowanemu odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Zważając powyższe na podstawie art. 822 § 4 k.c. w zw. z art. 415 k.c., 363 k.c. oraz art. 442 § 1 k.c., a także art. 509 k.c. i art. 510 k.c. – Sąd Rejonowy zasądził w punkcie pierwszym wyroku od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3756,90 zł, oddalając w punkcie drugim wyroku powództwo w pozostałym zakresie.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła strona pozwana, zaskarżając je w części uwzględniającej powództwo ponad kwotę 751,30 zł tj. co do kwoty 3.005,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tj. pkt. I wyroku oraz co do kosztów postępowania tj. w pkt. III wyroku, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c., poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego polegającego na:

a. uznaniu za wiarygodną opinię biegłego B. S. w części w której biegły ten wskazuje, iż poszkodowany nie ma możliwości ani obowiązku ustalania, czy uszkodzony pojazd może być wykorzystywany przed wykonaniem jego naprawy, w sytuacji gdy na poszkodowanym ciąży obowiązek minimalizacji szkody, a zasady doświadczenia

życiowego wskazują, że profesjonalny warsztat naprawczy jest w stanie dokonać oceny uszkodzeń pojazdu i przekazać poszkodowanemu informację o jego jezdności;

b. uznaniu za wiarygodną opinię biegłego B. S. w części w której biegły uznaje za uzasadniony dodatkowy okres 2 dni na zamówienie i sprowadzenie części, w sytuacji gdy warsztat zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego (na co wskazywał w swojej opinii również biegły L. C.), przy uwzględnieniu niewielkiego zakresu i jednoznacznego charakteru uszkodzeń miał możliwość zamówienia części niezbędnych do naprawy już w okresie oczekiwania na oględziny pojazdu;

c. pominięciu przez sąd w ocenie dokumentów prywatnych (w szczególności kosztorysu) oraz zdjęć uszkodzonego pojazdu stanowiących część akt likwidacji szkody (...), których analiza pozwala na ustalenie, iż w pojeździe doszło do uszkodzenia o niewielkim zakresie, nie wykluczającym możliwości poruszania się nim które to naruszenie w konsekwencji doprowadziły do błędu w ustaleniach faktycznych sprowadzającego się do przyjęcia, że okres na jaki wynajęty został pojazd w części przekraczającej 4 dni, uznać można za uzasadniony, a nie wydłużony na skutek nieprawidłowej organizacji procesu naprawy- przez warsztat naprawczy;

2. naruszenie przepisów postępowania art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uznanie opinii biegłego L. C. za niewiarygodną, w sytuacji gdy analiza jej treści nie pozwala na uznanie, że jest ona nienależycie uzasadniona, dowolna, nieczytelna czy nieprzekonywująca;

3. naruszenie przepisów postępowania art. 278 k.p.c. o 286 k.p.c. poprzez nie zażądanie od autorów opinii wydanych w sprawie o ustosunkowania się do twierdzeń przeciwnych oraz poprzez nie dopuszczenie trzeciej opinii ustosunkowującą się do rozbieżnych stanowisk pomiędzy biegłymi, co do okresu zasadnego najmu pojazdu zastępczego oraz stawki czynszu;

4. naruszenie prawa materialnego art. 361 § 1 i 2 k.c., poprzez obciążenie pozwanego odpowiedzialnością przekraczającą normalne następstwa działania z którego szkoda wynikła;

5. naruszenie prawa materialnego a to art. 354 k.c., 362 k.c. oraz art. 826 k.c. poprzez ich niezastosowanie i pominięcie faktu, iż na poszkodowanym ciąży obowiązek współpracy z dłużnikiem i dążenia do minimalizacji rozmiarów szkody, a w konsekwencji uznanie za zasadny zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres spowodowany okolicznościami leżącymi po stronie warsztatu naprawczego;

6. naruszenie przepisów art. 6 k.c. oraz 232 k.p.c., polegające na uznaniu, że powód udowodnił zasadność najmu pojazdu zastępczego przez okres przekraczający 4 dni oraz konieczność wynajęcia pojazdu zastępczego z wykupionym limitem kilometrów.

Wobec tak przedstawionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa w zaskarżonym zakresie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania za II instancję w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a nadto ponowne rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za I instancję, a z ostrożności procesowej na wypadek nie uwzględnienia wniosku wskazanego w pkt. 1 również o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu wraz z rozstrzygnięciem o kosztach instancji odwoławczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej w części zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty dotyczące naruszenia przepisów postępowania, gdyż zarzuty co do naruszenia prawa materialnego mogą być właściwie rozważone tylko na tle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Postępowanie apelacyjne jest kontynuacją postępowania merytorycznego w sprawie, Sąd II instancji

ma zatem obowiązek rozważyć cały materiał dowodowy oraz dokonać własnej, samodzielnej oceny materiału zgromadzonego w sprawie.

Kierując się powyższym poglądem oraz zawartymi w apelacji zarzutami Sąd Okręgowy uznał, iż nie można podzielić stanowiska Sądu meriti, że opinia biegłego L. C. została sporządzona nienależycie i dlatego też była w niniejszej sprawie całkowicie nieprzydatna. Z pierwotnej opinii biegłego sądowego L. C. wynika, iż cena wynajmu pojazdu zastępczego w klasie pojazdu uszkodzonego samochodu marki O. (...) oscylowała w granicach 169 zł brutto za jeden dzień wynajmu. W ocenie biegłego uzasadniony ekonomicznie okres wynajmu pojazdu zastępczego to okres od dnia 18 do 29 marca 2013r. Na skutek kwestionowania opinii przez stronę powodową, biegły sądowy L. C. w uzupełniającej opinii w całości podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w opinii z dnia 15 lipca 2014r. Nadto biegły wyjaśnił, iż ceny najmu samochodów są negocjowane indywidualnie z klientem w zależności od okoliczności. Z opinii biegłego B. S. wynika natomiast, iż symulowana stawka za jeden dzień najmu pojazdu wynosi 187,85 zł brutto. W ocenie biegłego B. S. całkowity okres wyłączenia pojazdu z eksploatacji – od daty powstania szkody wynosił natomiast 20 dni. Uwzględniając powyższe brak jest podstaw do przyjęcia, iż w/w opinie są ze sobą całkowicie sprzeczne i nie zachodzi pomiędzy nimi żadna korelacja. Różnica 18 zł brutto w cenie za jeden dzień najmu samochodu zastępczego nie stanowi tak dużej rozpiętości aby koniecznym stało się dopuszczenie dowodu z trzeciej opinii biegłego sądowego. Nadto w obu opiniach wskazano, iż okres niezbędny do naprawy uszkodzonego pojazdu marki O. (...) w niniejszej sprawie wynosił 2 dni. Z tego też względu należy się zgodzić z apelującym, iż w zakresie uznania opinii biegłego L. C. za całkowicie nieprzydatną doszło do naruszenia art. 233 § 1 kpc. Tak kategorię wniosków w ocenie Sądu Okręgowego bowiem wysnuć nie można. Skoro zatem opinie obu biegłych są ze sobą częściowo zgodne, za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 278 kpc poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z trzeciej opinii innego biegłego.

Oceniając zgromadzony materiał dowodowy Sąd Okręgowy uznał wartość dowodową pisemnej opinii biegłego sądowego B. S. i w konsekwencji podzielił, jako przekonujące wnioski wypływające z jej treści, a dotyczące stawki za jeden dzień najmu pojazdu w kwocie 187,85 zł brutto (w której odniósł się do kwestii limitu kilometrów) oraz niezbędnego okresu do dokonania naprawy uszkodzonego pojazdu, który to wynosił 2 dni. Opinia ta jest - zdaniem Sądu Okręgowego - rzetelna, sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot. Dlatego nie można podzielić argumentacji apelującego, ażeby w sprawie pozostały niewyjaśnione wątpliwości, które wymagałyby dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego. Wskazania wymaga, iż Sąd nie jest zobowiązany dopuścić dowodu z opinii kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy dotychczas złożone opinie nie są korzystne dla strony. Odmienne stanowisko oznaczałoby przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszystkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego zdania jak strona (por. orz. SN z 15.02.1974r., II CR 817/73, orzeczenie SN z 18.02.1974r., II CR 5/74, Biul.SN 1974/4/64).

W ocenie Sądu Okręgowego, za nieuzasadnione uznać należy także stanowisko apelującego, dotyczące dokumentów prywatnych – w tym kosztorysu – przedłożonych przez stronę pozwaną na okoliczność ustalenia zakresu uszkodzeń przedmiotowego pojazdu marki O. (...). W judykaturze przyjęto jednolite stanowisko, że w przypadku, gdy strona dołącza do pisma procesowego ekspertyzę pozasądową i powołuje się na zawarte w niej twierdzenia i wnioski, ekspertyzę tę należy traktować jako część argumentacji faktycznej i prawnej przytaczanej przez stronę. Oznacza to, że pozasądowa opinia stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która ją podpisała wyraziła zawarty w niej pogląd, nie korzysta natomiast z domniemania zgodności z prawdą zawartych w niej twierdzeń, jak i nie może zastępować dowodu takiego rodzaju jak dowód z opinii biegłego /zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2012 r. II CNP 41/12, wyd. LEX nr 1288620; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 r. II CSK 422/12 LEX nr 1314390/. Należy mieć na uwadze, iż rodzaj dowodu z opinii biegłego posiada bowiem wyłącznie opinia sporządzona na zlecenie Sądu przez osobę przez niego wyznaczoną, ponieważ dopiero postanowienie o przeprowadzeniu dowodu wydane stosownie do art. 236 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c. nadaje opinii wskazanego w nim rzeczoznawcy charakter dowodu z opinii biegłego (zob. wyrok SN z 20.01.1989r., II CR 310/88, LEX nr 8940; wyrok SN z 10.12.1998r., I CKN 922/97, niepubl.).

Sąd Okręgowy za niezasadne uznał również twierdzenia strony pozwanej, dotyczące możliwości poruszania się uszkodzonym pojazdem przez jego właściciela przed dokonaniem naprawy, co skutkowało minimalizacją szkody poprzez ograniczenie okresu najmu samochodu zastępczego. Wskazać należy, iż poszkodowany mógł nie

wiedzieć, czy może poruszać się uszkodzonym pojazdem. Poszkodowany nie mógł mieć też pewności jak zinterpretuje uszkodzenia pojazdu ewentualna kontrola uprawnionego to tego policjanta, mając na względzie, iż sama jazda uszkodzonym pojazdem w określonych warunkach stanowi wykroczenie (vide art. 132 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). Co więcej, jak słusznie wskazał Sąd I instancji, mając na względzie opinię biegłego B. S., użytkownik pojazdu po zdarzeniu drogowym nie jest w stanie jednoznacznie przesądzić, czy zakres uszkodzeń pozwala na bezpieczną eksploatację pojazdu, albowiem poza uszkodzeniami ocenianymi wzrokowo – jako zewnętrzne, mogą występować uszkodzenia wewnętrzne – niewidoczne, które mogą zostać ujawnione jedynie podczas szczegółowych oględzin. Wbrew twierdzeniom apelującego, w okolicznościach niniejszej sprawy nie było podstaw, aby użytkownik pojazdu decydował o dopuszczalności poruszania się nim przed dokonaniem szczegółowych ustaleń potwierdzających, iż pojazd mimo uszkodzeń spełnia wymogi bezpieczeństwa biernego i czynnego. Analogicznie należy odnieść się do możliwości wcześniejszego zamówienia przez warsztat części do naprawy. Podstawą naprawy pojazdu jest sporządzony przez ubezpieczyciela dokument określający jej zakres, a zatem winien on być sporządzony jak najszybciej, aby skrócić czas przywrócenia samochodu do właściwego stanu. Zaniedbania ubezpieczyciela w powyższym zakresie nie mogą obciążać poszkodowanego, który ponosiłby ryzyko zakupu części, nieuznanych przez pozwanego.

Odnosząc się do obowiązku minimalizacji szkody oraz zarzutu apelacji dotyczącego okresu, na jaki poszkodowany dokonał najmu samochodu zastępczego - a zatem naruszenia art. 361 § 1 i 2 kc, 362 kc, 826 kc i 6 kc - Sąd Okręgowy uznał, iż zarzuty te były częściowo uzasadnione. Sąd odwoławczy ustalił, iż z materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie wynika, iż do kolizji drogowej z udziałem J. Z. doszło w dniu 15 marca 2013r. Poszkodowany powstanie szkody zgłosił pozwanemu w dniu 18 marca 2013r., a umowa najmu pojazdu zastępczego zawarta została w dniu zdarzenia ubezpieczeniowego tj. w dniu 15 marca 2013r. W ocenie Sądu Okręgowego niczym nieuzasadniona zwłoka poszkodowanego w zgłoszeniu kolizji ubezpieczycielowi, z jednoczesnym zawarciem umowy najmu pojazdu zastępczego, nie może skutkować obciążeniem ubezpieczyciela kosztami najmu powstałymi przed okresem, w którym dowiedział się on o powstaniu szkody, albowiem bez swojej winy nie mógł podjąć stosowanych czynności w celu rozpoczęcia procesu jej likwidacji. Przytoczyć w tym miejscu należy uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012r, nr 3, poz. 28), w której Sąd Najwyższy stwierdził, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd Najwyższy podniósł między innymi, iż nawet w sytuacji, w której najem pojazdu zastępczego można uznać za celowy (o czym decyduje całokształt konkretnej sytuacji faktycznej, a nie zaś wyłącznie to, czy poszkodowany ma albo nie ma dostępu do środków komunikacji zbiorowej), nie można „automatycznie” przyjąć, że poszkodowanemu przysługuje refundacja wszystkich poniesionych na ten cel kosztów, czyli kosztów najmu w pełnej wysokości. Zakres kompensacji tych kosztów wyznaczać powinno - w każdej konkretnej sytuacji - kryterium ich „ekonomicznej zasadności”, którą - zdaniem Sądu Najwyższego - rozważać należy przy uwzględnieniu: obowiązku współdziałania poszkodowanego z zobowiązanym do naprawienia szkody w kierunku zapobiegania szkodzie i minimalizacji jej rozmiarów obowiązku nieprzyczyniania się poszkodowanego do zwiększenia rozmiarów szkody oraz zasady compensatio lucricum damno, czyli pomniejszania kwoty odszkodowania o wszelkie korzyści, jakie poszkodowany odniósł w związku z faktem wyrządzenia szkody.

W ocenie Sądu Okręgowego nie było przeszkód, aby poszkodowany zawiadomił ubezpieczyciela o powstałej szkodzie już w tym samym dniu, w którym doszło do zdarzenia ubezpieczeniowego. Zwleknięcia poszkodowanego ze zgłoszeniem szkody nie usprawiedliwia również ewentualna konieczność uprzedniego zgromadzenia dokumentacji związanej z uszkodzeniem pojazdu w wyniku wypadku. Brak było w ocenie Sądu Okręgowego powodów do odstąpienia od niezwłocznego zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi, tak aby mógł on przystąpić do pierwszych czynności likwidacyjnych, takich jak chociażby zlecenie rzeczoznawcy dokonania oględzin pojazdu powiązanych z oceną rozmiaru szkody. Zwleknięcie przez poszkodowaną ze zgłoszeniem szkody przez okres 3 dni, w sytuacji gdy szkoda obiektywnie mogła zostać zgłoszona niezwłocznie, zwłaszcza, iż poszkodowany nie wykazał, aby w wyniku wypadku komunikacyjnego doznał uszczerbku uniemożliwiającego mu podjęcie takiej czynności, wskazuje na to, iż

poszkodowany przyczynił się do zwiększenia jej rozmiaru. Uznać zatem należało, iż ekonomicznie uzasadniony okres najmu samochodu zastępczego przez poszkodowanego J. Z. wynosił 17 dni, a nie jak przyjął Sąd I instancji 20 dni.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż w punkcie I zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3193,45 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty.

Konsekwencją zmiany wyroku w zakresie żądania pozwu była zmiana rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji. Mając na uwadze, iż powód wygrał postępowanie przed Sądem Rejonowym w 57%, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie III i kosztami postępowania obciążył powoda w 43%, zaś pozwanego w 57 %, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu, w oparciu o art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c.

W punkcie 2 Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie jako bezzasadną na mocy art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 2 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, mając na względzie, iż powód wygrał proces w 81 %, zaś pozwany w 19 %.

SSO Elżbieta Płażyńska SSO Krzysztof Gajewski SSO Agata Wojciszke